

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національної академії сухопутних
військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

полковник

Роман КАЧУР

15 . 11 2025 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Мельника Володимира Васильовича

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

Армійська авіація в збройних силах і воєнних конфліктах 1991-2021 рр.:
еволюція організаційної структури, техніки та бойового застосування

(тема дисертації)

Тема дисертації затверджена вченою радою Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного від "27" жовтня 2021 року, протокол № 9.

Зміни до теми затверджено вченою радою Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного від "07" жовтня 2024 року, протокол № 3.

Витяг

з протоколу №10 засідання кафедри гуманітарних наук Інституту психологічної підтримки персоналу від "27" березня 2025 року

Присутні на засіданні 24 чол., у тому числі докторів наук 4 та кандидатів наук (докторів філософії) – 14, з них за спеціальністю поданої на розгляд дисертації 3 доктори наук, 8 кандидатів наук (докторів філософії).

Слухали:

Доповідь ад'юнкта (здобувача) _____ Мельника В.В. _____
(прізвище, ініціали)

про результати виконання дисертаційної роботи "Армійська авіація в збройних силах і воєнних конфліктах 1991-2021 рр.: еволюція організаційної структури, техніки та бойового застосування"

(тема дисертації)

подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю _____ 032 _____.
(шифр)

В обговоренні дисертації взяли участь:

1. Доктор історичних наук, професор А.І. Харук;
2. Доктор історичних наук, професор В.С. Виздрик;
3. Доктор історичних наук, професор Л.М. Куцька;
4. Доктор наук з державного управління, кандидат історичних наук професор А.О. Каляєв;
5. Кандидат історичних наук, доцент Л.В. Скорич;
6. Кандидат історичних наук, доцент Л.П. Кривизюк;
7. Кандидат історичних наук Н.П. Кравець;
8. Кандидат історичних наук, доцент Л.Ф. Трофимович.

Серед виступаючих дали позитивний відгук про дисертацію 8 осіб, негативних відгуків не було.

У результаті експертизи дисертації Мельника В.В. та повноти публікацій основних наукових результатів

ВИЗНАЧЕНО:

1. Дисертація Подана на здобуття ступеня доктора філософії за своїм обсягом, структурою та змістом, відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії у Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного зі спеціальності 032 «Історія і археологія».

2. Наукове завдання визначено відповідно до:

Концепції воєнної історії України;

основних положень Доктрини з воєнно-історичної роботи у Збройних Силах України;

основних напрямів наукових досліджень закріплених за Національною академією сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного наказом Міністерства оборони України від 15.02.2019 № 65 “Про розподіл основних напрямків наукових досліджень між науковими установами, вищими військовими навчальними закладами, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти Міністерства оборони України та Збройних Сил України”;

єдиного переліку (каталогу) спроможностей Міністерства оборони України, Збройних Сил України та інших складових Сил оборони затвердженого міністром оборони України від 31.12.2021 року (спроможність FDR – 1.6.2);

Плану наукової та науково-технічної діяльності Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного;

Напряму наукової та науково-технічної діяльності кафедри гуманітарних наук Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра

Сагайдачного «дослідження теорії і практики зміцнення воєнно-політичних, воєнно-стратегічних та економічних основ безпеки України».

В рамках дисертаційного дослідження виконано оперативне завдання за шифром «Ретроспектива - Д». Автор підготував розділ «Вплив розвитку армійської авіації та інших чинників на розвиток форм і способів застосування ДШВ».

3. Дисертація є самостійним науковим дослідженням. Усі наукові результати, положення, висновки та рекомендації, сформульовані автором, є власним науковим доробком. Внесок здобувача в одноосібних наукових працях – 100%, опублікованих у співавторстві, від загального змісту становить — 70 %, оперативного завдання — 35%.

4. В результаті виконання роботи розв'язано наукове завдання, яке полягало в аналізі еволюції армійської авіації провідних країн під призвою розвитку її організаційної структури, технічного оснащення і бойового застосування в період від закінчення Холодної війни до початку широкомасштабного вторгнення РФ в Україну. Нижня межа обумовлена розпадом СРСР і завершенням Холодної війни, верхня – початком широкомасштабної агресії РФ проти України. Перша з цих подій призвела до глибоких змін в способах бойового застосування, структурі та технічному оснащенні армійської авіації. Вплив російсько-української війни потенційно змінив погляди та самі підходи до застосування армійської авіації тому його вивчення – це справа майбутнього.

5. Ступінь достовірності та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

У результаті проведення дослідження достовірно та науково обґрунтовано виконано наступні завдання:

– з'ясовано стан джерельної бази та історіографічної розробки проблеми дослідження. Опрацьовано понад 320 джерел літератури, встановлено, що проблематика розвитку армійської авіації в період після закінчення Холодної війни перебуває в полі постійної уваги дослідників. Однак аналіз української та зарубіжної історіографії показав відсутність комплексних робіт, які б висвітлювали еволюцію армійської авіації в кількох країнах та у різних аспектах (організаційному, технічному, тактичному).

– досліджено особливості еволюції організаційних структур армійської авіації. Визначено, що провідною тенденцією цієї еволюції для більшості досліджених країн був перехід від розподіленої структури армійської авіації (коли її частини підпорядковувались дивізіями чи армійським корпусами) до централізованої, в якій практично усі частини армійської авіації зосереджені в одному командуванні бригадного рівня;

– проаналізовано процеси оновлення авіаційного парку армійської авіації провідних країн світу. Встановлено, що основною особливістю технічної еволюції став брак радикально нових конструкцій гелікоптерів, як ударних, так транспортних і бойового забезпечення. Базові конструкції гелікоптерів, створені ще в часи Холодної війни, виявились достатньо гнучкими, для їх приведення до нових вимог шляхом модернізації (у тому числі глибокої);

– вивчено участь армійської авіації в збройних конфліктах в 90-ті роки XX ст. і на початку XXI ст. Встановлено суттєву роль армійської авіації в асиметризації конфліктів, а також обернену залежність кількості залучених засобів армійської авіації від тривалості операції. Навіть найбільш розвинуті країни (США) спроможні зосереджувати значне угруповання армійської авіації лише на короткий період, а далі неминуче простежується тенденція до скорочення цієї кількості;

– оцінено можливість і доцільність застосування зарубіжного досвіду для розвитку армійської авіації України. Визначено доцільність збереження централізованої структури АА, необхідність поглибленої модернізації авіаційної техніки з розширенням її бойових спроможностей, включення в структуру армійської авіації підрозділів БпЛА, обладнання гелікоптерів пристроями прийому інформації в БпЛА в режимі реального часу, включення в склад комплексів озброєння гелікоптерів армійської авіації ракет класу «повітря-повітря», оптимізованих для знищення ворожих БпЛА, оновлення парку армійської авіації за рахунок поставок сучасної техніки з країн-партнерів України.

6. Ступінь новизни одержаних результатів. В результаті виконання дослідження

Уперше: комплексно досліджено еволюцію армійської авіації провідних країн світу в період після завершення Холодної війни; визначено стан розробки теми, окреслено основні напрями її вивчення спираючись на порівняльний аналіз напрацювань вітчизняних та зарубіжних дослідників; комплексно проаналізовано основні тенденції змін в організаційній структурі армійської авіації обраних для дослідження країн; ґрунтовно досліджено процеси інтеграції БпЛА в структури армійської авіації географічної зони визначеної в дисертаційній роботі; проведений порівняльний аналіз тенденцій розвитку техніки армійської авіації за її основними класами (ударні гелікоптери; гелікоптери бойового забезпечення; БпЛА, що інтегровані в структуру армійської авіації) у визначених територіальних і хронологічних рамках; досліджено участь армійської авіації провідних країн світу в збройних конфліктах в період після закінчення Холодної війни; висвітлено роль армійської авіації Сухопутних військ ЗС України в АТО/ООС;

Удосконалено та доповнено: джерельну базу воєнно-історичних

досліджень періоду після завершення Холодної війни (в сегменті, дотичному до проблематики армійської авіації); дослідження локальних конфліктів та воєнних операції 90-х років XX ст. – початку XXI ст.;

Подальшого розвитку набули: історико-термінологічна база, пов'язана з армійською авіацією як родом військ та її технічним оснащенням; вивчення історії становлення та розвитку армійської авіації, як роду військ Сухопутних військ ЗС України в період після відновлення незалежності у 1991 р., а також їхньої участі в АТО/ООС.

Структура та обсяг дисертації виконані з урахуванням мети та завдань дослідження. Обсяг основної частини дисертації 180 стор., 3 додатки на 15 стор. Список використаних джерел складає 324 найменувань, викладений на 27 сторінках. Загальний обсяг дисертації – 240 сторінок.

Робота складається з наступних частин: анотації, переліку умовних скорочень, вступу, чотирьох розділів (розділ 1. Історіографія проблеми, джерельна база та методологія дослідження; розділ 2. Еволюція структури армійської авіації в 90-х рр. XX – на початку XXI ст.; розділ 3. Шляхи і тенденції технічного оновлення парку армійської авіації; розділ 4. Армійська авіація провідних країн світу в збройних конфліктах), висновків, списку використаних джерел і літератури, додатків.

Розділ 1. Історіографія проблеми, джерельна база та методологія дослідження (досліджено стан наукової розробленості теми, джерельну базу, історіографію та методи, які були застосовані для отримання наукових результатів).

Розділ 2. Еволюція структури армійської авіації в 90-х рр. XX – на початку XXI ст. (досліджено розвиток організаційної структури армійської авіації провідних країн світу. З'ясовано, що процес цей відбувався під впливом двох основних чинників: суттєве скорочення військових витрат змушувало вдаватись до скорочення чисельності цього роду сухопутних військ, а водночас – нові геополітичні виклики спонукали до пошуку оптимальних організаційних структур).

Розділ 3. Шляхи і тенденції технічного оновлення парку армійської авіації (досліджено розвиток техніки армійської авіації – гелікоптерів та БпЛА. Зокрема виокремлено кілька основних особливостей розвитку техніки армійської авіації в досліджуваній період. Перша з них – це брак радикально нових конструкції гелікоптерів, як ударних, так і транспортних і бойового забезпечення. У розглянутих країнах не було взято на озброєння жодного принципово нового типу ударного гелікоптера для АА. Це ж стосується і гелікоптерів бойового забезпечення. Друга особливість логічно впливає з першої. Продовження життєвого циклу гелікоптерів, зміна генерацій яких відбувається значно повільніше, ніж зміна умов бойового застосування, вимушує реалізувати їхню систематичну модернізацію. Найбільш послідовно

цей процес здійснюється в США, де він охоплює усі основні класи гелікоптерів – ударні, середні транспортні/багатоцільові і важкі транспортні. З іншого боку, країни з меншими обсягами витрат на оборону (Польща, Україна) реалізують програми часткової модернізації, які дозволяють продовжити терміни служби гелікоптерів, але не призводять до радикального підвищення характеристик цих машин. Третя характерна тенденція – суттєве зниження ролі розвідувальних гелікоптерів. У досліджуваному періоді в розглянутих нами країнах був взятий на озброєння лише один тип гелікоптера такого призначення (у Великій Британії). І з цим пов'язана четверта тенденція – впровадження в структури армійської авіації безпілотних літальних апаратів, на які покладаються розвідувальні, а частково – й ударні функції. У досліджуваний період єдиною країною, яка повною мірою інтегрувала БПЛА в армійську авіацію, були США. В інших країнах справа не пішла далі інтеграції окремих зразків бойових машин в штатну структуру підрозділів армійської авіації (Велика Британія, Польща), чи лише теоретичних досліджень (Україна)).

Розділ 4. Армійська авіація провідних країн світу в збройних конфліктах (досліджено участь армійської авіації в збройних конфліктах кінця XX – початку XXI ст. Встановлено, що більшість операцій характеризувалися оберненою залежністю кількості залучених засобів АА від тривалості операцій. Зосередження кількісно значних сил цього роду військ навіть для найбільш розвинутих країн (США) можливе лише на короткий період, а далі неминуче простежується тенденція до скорочення цієї кількості).

7. Теоретична та практична значимість дослідження полягає в тому, що: результати дисертаційного дослідження впроваджено в освітній процес Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (використано під час розробки програм навчальних дисциплін «Історія війн та воєнного мистецтва», «Розвиток армій та військової справи у XX – XXI ст.», «Історія розвитку озброєння та військової техніки у XX-XXI ст.»), а також Українського католицького університету (використано в лекційному курсі «Історія і теорія сучасних воєн») що підтверджено відповідними актами впровадження;

частково вирішено одне з завдань визначених доктриною з воєнно-історичної роботи у Збройних силах України, зокрема пункт 2.2.3 вивчення історії застосування збройних сил та інших військових (збройних) формувань у війнах, збройних конфліктах, операціях з підтримання миру та безпеки;

основні положення дисертаційної роботи, зібрані та опрацьовані теоретичні і фактичні матеріали, а також висновки можуть бути застосовані під час розробки навчальних програм, лекційних курсів, навчально-методичних посібників, підручників з історії війн та воєнного мистецтва і дотичних дисциплін для курсантів та ад'юнктів вищих військових навчальних закладів та

студентів цивільних закладів вищої освіти;

дисертаційні матеріали можуть бути використані для написання наукових статей, узагальнюючих праць та монографій із військової історії України та світу рубежа ХХ-ХХІ ст.

8. Основні положення та висновки проведеного дослідження висвітлені у вісімнадцяти наукових публікаціях:

Статті в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Мельник В.В. Авіація сухопутних військ Польщі у 1994-2021 рр. : еволюція організаційної структури та озброєння. *Військово-науковий вісник*. 2022. Вип. 38. С. 322-333. URL: <https://doi.org/10.33577/2313-5603.38.2022.322-333> (висвітлює отримані нові наукові результати 2 та 3 розділу).

2. Мельник В. Оновлення парку бойових вертольотів армійської авіації Російської Федерації (1991-2021). *Воєнно-історичний вісник*. 2022. Т. 44. № 2. С. 131-142. URL: <https://doi.org/10.33099/2707-1383-2022-44-2-131-142> (висвітлює отримані нові наукові результати 3 розділу).

3. Мельник В.В. Еволюція армійської авіації США після завершення холодної війни. *Військово-науковий вісник*. 2022. Вип. 39. С. 126-136. URL: <https://doi.org/10.33577/2313-5603.39.2023.126-136> (висвітлює отримані нові наукові результати 2 розділу).

4. Мельник В. Зарубіжна історіографія армійської авіації США : сучасні підходи. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 66. Т. 3. С. 4-8. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-3-1> (висвітлює отримані нові наукові результати 1 розділу).

Статті, які додатково відображають результати дослідження:

5. Харук А., Мельник В. Армійська авіація Сухопутних військ Збройних сил України як складова забезпечення обороноздатності держави. *Воєнно-політичні інтереси України в ієрархії суспільних пріоритетів (кінець ХХ – початок ХХІ століть)* : монографія / за ред. І. Соляр, упоряд. О. Муравський, М. Романюк; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2021. С. 145-156. (Особистий внесок автора дисертації: аналіз розвитку організаційної структури армійської авіації України, що становить 70% тексту). (висвітлює отримані нові наукові результати 2, 3 та 4 розділу).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Мельник В.В. Історія невдач: спроби створення нового розвідувального вертольота для армійської авіації США. *Зброяря: історія розвитку озброєння та військової техніки* : збірник тез доповідей другої Всеукр. наук.-практ. конф.,

м. Львів, 8 жовт. 2021 р. / НАСВ Львів, 2021. С. 174-176. (висвітлює отримані нові наукові результати 3 розділу).

7. Мельник В.В. Участь армійської авіації Великої Британії у війні в Афганістані. *Застосування Сухопутних військ Збройних Сил України у конфліктах сучасності* : збірник тез доповідей наук.-практ. конф., м. Львів, 18 лист. 2021 р. / НАСВ Львів, 2021. С. 37-38. (висвітлює отримані нові наукові результати 4 розділу).

8. Мельник В.В. Використання промислового потенціалу України для модернізації бойових вертольотів. *Українське військо : основні етапи боротьби за державну незалежність України* : збірник матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 26 листопада 2021 р. / НУОУ Київ, 2021. С. 183-184. (висвітлює отримані нові наукові результати 3 розділу)

9. Мельник В.В. Висвітлення участі армійської авіації в російсько-українській війні в англомовних публікаціях. *Russia-Ukraine War : Consequences for the World : Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, Dnipro, 20-21 October 2022.* / Dnipro, 2022. Р. 20-21. (висвітлює отримані нові наукові результати 1 розділу).

10. Мельник В.В. Еволюція армійської авіації Німеччини у 2001–2021 рр. *Актуальні питання української та всесвітньої історії: минуле і сучасність* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф., м. Рівне, 25 жовтня 2022 р. / Міжнарод. економ.-гуманіт. ун-т імені академіка Степана Дем'янчука Рівне, 2022. С. 47. (висвітлює отримані нові наукові результати 2, 3 розділу).

11. Мельник В.В. Застосування армійської авіації Росії на початковому етапі повномасштабної агресії проти України. *Застосування Сухопутних військ Збройних Сил України у конфліктах сучасності (за досвідом забезпечення національної безпеки складовими сектору безпеки і оборони у російсько-українській війні в 2022 році)* : збірник тез доповідей наук.-практ. конф., м. Львів, 17 лист. 2022 р. / НАСВ Львів, 2022. С. 310. (висвітлює отримані нові наукові результати 4 розділу).

12. Мельник В.В. Історичний досвід формування аеромобільних частин і з'єднань у провідних європейських країнах НАТО. *Українське військо : сучасність та історична ретроспектива* : збірник матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 23 лист. 2022 р. / НУОУ Київ, 2023. С. 256. (висвітлює отримані нові наукові результати 2 розділу)

13. Мельник В. Удосконалення бойового гелікоптера АН-64 після завершення холодної війни. *Зброяря : історія розвитку озброєння та військової техніки* : збірник тез доповідей III Міжнар. наук. конф., м. Львів, 28 лют. 2023 р. / НАСВ Львів, 2023. С. 166-167. (висвітлює отримані нові наукові результати 3 розділу).

14. Мельник В.В. Армійська авіація Сухопутних військ як складова Сил оборони України на початковому етапі збройної агресії РФ. *Українське військо:*

сучасність та історична ретроспектива : збірник матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 30 лист. 2023 р. / НУОУ Київ, 2024. С. 137. (висвітлює отримані нові наукові результати 2, 3 розділу)

15. Мельник В. Армійська авіація Великої Британії та її техніка. *Зброярня: історія розвитку озброєння та військової техніки* : збірник тез доповідей IV Міжнар. наук. конф., м. Львів, 21 лют. 2024 р. / НАСВ Львів, 2024. С. 63-64. (висвітлює отримані нові наукові результати 2, 3 розділу)

16. Харук А.І., Мельник В.В. Мі-8МСБ. *Велика українська енциклопедія*. URL: <https://vue.gov.ua/Mi-8МСБ> (Особистий внесок автора дисертації: аналіз історії служби Мі-8МСБ, що становить 50% тексту) (висвітлює отримані нові наукові результати 3 розділу)

17. Харук А.І., Мельник В.В. Мі-24: українські модернізації. *Велика українська енциклопедія*. URL: <https://vue.gov.ua/Mi-24: українські модернізації> (Особистий внесок автора дисертації: аналіз історії служби Мі-24ПУ, що становить 50% тексту) (висвітлює отримані нові наукові результати 3 розділу)

18. Харук А.І., Мельник В.В. Авіація Сухопутних військ Збройних сил України (армійська авіація). *Велика українська енциклопедія*. URL: [https://vue.gov.ua/Авіація_Сухопутних_військ_Збройних_сил_України_\(армійська_авіація\)](https://vue.gov.ua/Авіація_Сухопутних_військ_Збройних_сил_України_(армійська_авіація)) (Особистий внесок автора дисертації: аналіз розвитку організаційної структури армійської авіації України та участі у миротворчих операціях, що становить 70% тексту). (висвітлює отримані нові наукові результати 2 розділу)

9. Недоліки дисертації:

– Висновки до розділів дисертації занадто розгорнуті – рекомендується скоротити;

– Дисертаційне дослідження виграло б від введення додатку з тактико-технічними характеристиками і зображеннями гелікоптерів, про які йдеться в роботі;

– Необхідно доповнити список умовних скорочень-дисертації;

– При згадуванні воєнних кампаній і миротворчих операцій необхідно вказувати роки їх проведення;

—У роботі зустрічаються поодинокі граматичні та синтаксичні помилки, які потребують усунення.

10. Гриф дисертації «нетаємно» надано вірно. Інформація з обмеженим доступом, що містить державну таємницю, у роботі не міститься.

УХВАЛИЛИ:

1. За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Мельника В.В. відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 та оформлена у відповідності до вимог наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами), а її обсяг відповідає вимогам освітньо-наукової програми за спеціальністю 032 Історія та археологія. Повнота та виклад основних наукових положень дисертації у наукових публікаціях здобувача, відповідає вимогам пунктів 8, 9 постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 “Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії” та іншого чинного законодавства у питаннях, що стосується. У дисертації та наукових публікаціях здобувача не виявлено ознак академічного плагіату.

2. Рекомендувати дисертацію Мельника В.В. до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

3. Рекомендувати вченій раді Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного утворити разову спеціалізовану вчену раду для розгляду дисертації Мельника В.В. у наступному складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради: доктор історичних наук, професор полковник КУЦЬКА Олеся Миколаївна, начальник кафедри воєнної історії факультету бойового застосування військ Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Рецензент: доктор наук з державного управління, професор працівник ЗС України КАЛЯЄВ Олександр Анатолійович, завідувач кафедри гуманітарних наук Інституту психологічної підтримки персоналу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Рецензент: кандидат історичних наук, доцент працівник ЗС України СКОРИЧ Лілія Василівна, професор кафедри гуманітарних наук Інституту психологічної підтримки персоналу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Офіційний опонент: доктор історичних наук, професор АВТУШЕНКО Ірина Борисівна, завідувачка кафедри теорії та історії держави і права Національного транспортного університету.

Офіційний опонент: кандидат історичних наук, капітан 1 рангу НАШИВОНІКОВ Олександр Олександрович, доцент кафедри застосування Військово-Морських Сил командно-штабного інституту застосування військ

(сил) Національного університету оборони України.

Результати голосування присутніх на засіданні за затвердження висновку: за 24, проти – немає, утрималися – немає.

В тому числі фахівців, які мають науковий ступінь зі спеціальності: за 11, проти – немає, утрималися – немає.

Секретар структурного підрозділу
Кандидат історичних наук

Наталія КРАВЕЦЬ

(повне найменування, науковий ступінь, вчене звання, підпис, ім'я, прізвище)

Керівник структурного підрозділу
Завідувач кафедри гуманітарних наук Інституту психологічної підтримки
персоналу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра
Сагайдачного

Доктор наук з державного управління, професор
працівник ЗС України

Анатолій КАЛЯЄВ

(повне найменування, науковий ступінь, вчене звання, підпис, ім'я, прізвище)

« 10 » 04 2025 року

Підпис Каляєва А. засвідчую

Заступник начальника Національної академії
сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
з наукової роботи
доктор технічних наук, професор
полковник

Володимир ГРАБЧАК

(повне найменування, науковий ступінь, вчене звання, підпис, ім'я, прізвище)

« 10 » 04 2025 р.